

16.4.2005 г.

ЕГОН БАР: ГЛАСЪТ НА БЪЛГАРИЯ Е ВАЖЕН ЗА БЪДЕЩЕТО НА БАЛКАНИТЕ

Егон Бар е роден през 1922 година. Наричат го архитекта на източната политика на Германия заради неговата линия на разведряване при германския федерален канцлер Вили Бранд. С дипломатическите совалки на Егон Бар започва диалога между Запада и Изтока и се стига до договорите на Федералната република с Москва(1970) и Варшава. Той има изключителен авторитет като един от най-значимите майстори на следвоенната германска дипломация и познавач на международните отношения. Още през 1993 г. Егон Бар категорично се застъпва за разширяването на ЕС.

Г-н Бар, България ще подпише договора за присъединяване с Европейския съюз на 25 април 2005 година. Как бихте оценили ролята на България като скорошен член на Европейския съюз?

С датата 25 април България и ЕС свързват очакването, че ще можем да приветстваме страната като партньор през 2007 година. По този начин ще бъде завършен мостът на страните между Балтийско и Черно море. Не по-малко важен ще бъде гласът на България за бъдещето на Балканите.

Веднъж ми казахте, че за Балканите е от изключителна важност да бъдат гарантирани границите: "все едно кой и кога ги е създал". Въпросът със статута например на Косово е все още отворен...

Аз мисля, че за стабилността на този важен регион би било от решаващо значение да си спомним какво отражение имаше отказът от насилие при промяната на границите. Този принцип беше записан през 1975 г. в Заключителния акт от Хелзинки и през 1990 г. в Парижката харта. Това в известна степен се превърна в основен европейски закон, който направи възможно мирното обединение на Германия, както и мирното разделение на Чехия и Словакия. Той изисква съществуващите граници да бъдат гарантирани в международен план. Докато международните граници в рамките на бивша Югославия продължават да бъдат спорни, не може да се очакват нито стабилност, нито чуждестранни инвестиции, а оттам и повишаване на жизнения стандарт. Заинтересованите страни ще трябва да разберат, че колкото и да е труден въпросът с Косово, те трябва да сложат стабилността и мира над принципа на самоопределението и в поведението си към засегнатите. Те трябва да договорят международните граници, при това за целия регион, както и да ги гарантират за целия регион.

Смятате ли, че Америка и Европа отново се намериха и геополитическият кратер заради Ирак вече е в миналото? Това часът на дипломатията ли е, или просто *modus vivendi*?

Европейската визита на президента на САЩ промени климата. Америка иска да си сътрудничи с Европа и да се консултира в рамките на НАТО по предложение на федералния канцлер. Това е радващо. Не са се променили обаче недостижимата военна сила на Америка, нейното самочувствие, решимостта на президента да въведе нов ред в Средния изток и да разпространява демокрацията. Като цяло не виждам промяна на курса, но виждам определено въздържане на американската страна от едностранни действия. Така или иначе, различията в мненията остават, но те не засягат коалицията срещу тероризма.

Остават предизвикателствата, например Иран, по които Америка и Европа мислят различно и подхождат по различен начин към тях. Възможен ли е един общ европейско-американски отговор на тези предизвикателства?

Американският президент запази политиката на развързаните ръце дори и след своята визита в Европа с надеждата, че трите европейски държави ще постигнат успех чрез преговори с Иран. Така че там да не бъдат разработвани атомни оръжия. Това би бил огромен успех за възможностите за "разпределение на труда" между способностите на Европа, без да бъде пренебрегвана американската сила. Ако този опит се провали, ще се сдобием с нова криза и неуспех за ефективността и ролята, към които се стреми Европа.